

Inhoudsopgave

Blok 1

Lesweek			Blz.	Gemaakt?	Eventuele opmerkingen
1	1	Eponiem	01	☐	
	2	Verhalengenerator	02	☐
	3	Fluisterende sterren	16	☐	
2	1	Invultrap	17	☐	
	2	Gekke woordcombinaties	18	☐
	3	Emoji-dialogoog	20	☐	
3	1	Twists bij scenario's	21	☐	
	2	Kruiswoordpuzzel	27	☐
	3	Versleuteld bericht	28	☐	
4	1	Naamdicht	29	☐	
	2	Rebuspuzzel	32	☐
	3	Kiwi als burgemeester	33	☐	
5	1	Metonymie	36	☐	
	2	Dagboek van een voorwerp	41	☐
	3	Letteracrobaat	42	☐	
6	1	Woordenschat: van tevreden tot extatisch	42	☐	
	2	Margrietpuzzel	43	☐
	3	Het laatste woord	44	☐	
7	1	Raad het woord	45	☐	
	2	Zoektekst	47	☐
	3	Echoput	50	☐	
8	1	Eponiem	51	☐	
	2	Invultrap	52	☐
	3	Metonymie	52	☐	
	4	Woordenschat	53	☐	

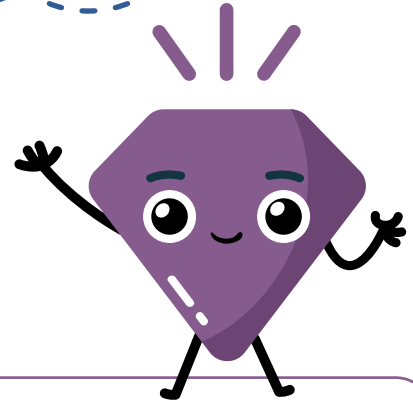
Eponiem
(taalfenomeen)

Verhalen-
generator (mix)

Fluisterende
sterren
(verbeelding)

1) Eponiem

Kijk de video

1A. In de video zag je al enkele eponiemen. In onderstaande tekst staan er nog meer. Lees de tekst rustig door. Onderstreep de namen van de uitvinders.

Braille

Braille is een speciaal schrift voor blinde mensen. Het werd bedacht door Louis Braille, die zelf blind was geworden door een ongeluk. Hij ontwikkelde een systeem van puntjes in reliëf die mensen met hun vingers kunnen voelen en lezen. Dit schrift wordt wereldwijd gebruikt door blinden.

Röntgen

Röntgenstralen zijn genoemd naar Wilhelm Conrad Röntgen, een Duitse wetenschapper. In 1895 ontdekte hij een speciale straling waarmee je door materialen heen kunt kijken. Dit leidde tot de eerste röntgenfoto's, waarmee botten en organen zichtbaar konden worden gemaakt. Zijn ontdekking is nog steeds belangrijk in de geneeskunde.

Celsius

De Celsius-temperatuurschaal is bedacht door Anders Celsius, een Zweedse wetenschapper. Hij stelde een schaal op waarin het vriespunt van water 0 graden is en het kookpunt 100 graden. Deze manier van temperaturen meten wordt bijna overal ter wereld gebruikt.

Diesel

Diesel is vernoemd naar Rudolf Diesel, een Duitse uitvinder. Hij ontwierp een motor die zuiniger was dan de bestaande stoommachines. De motor die hij bedacht werd later veel gebruikt in vrachtwagens, treinen en schepen. De speciale brandstof die hiervoor nodig was, werd diesel genoemd.

Juli

De maand juli is genoemd naar Julius Caesar, een beroemde Romeinse keizer. In de oude Romeinse kalender heette deze maand eerst 'Quintilis', wat 'vijfde maand' betekent. Julius Caesar paste de kalender aan en noemde deze maand naar zichzelf.

Augustus

Augustus is vernoemd naar keizer Augustus, de eerste keizer van het Romeinse Rijk. Zijn echte naam was Gaius Octavianus, maar hij kreeg de titel Augustus, wat 'de verhevene' betekent. Om hem te eren, kreeg hij een eigen maand in de kalender.

Guppy

Een guppy is een klein, kleurrijk visje. In 1866 werd het ontdekt door Robert John Lechmere Guppy op het eiland Trinidad. Hij stuurde het visje naar een museum in Engeland. Later werd het visje naar hem vernoemd en kreeg het de naam *Gerardinus guppyi*.

Frisbee

In 1871 begon William Russell Frisbie een bakkerij in Amerika. Hij bakte taarten die heel populair waren bij studenten. Ze gooiden met de lege taartblikken naar elkaar. Dit werd zo populair dat in 1957 de eerste echte frisbee werd gemaakt.

Silhouet

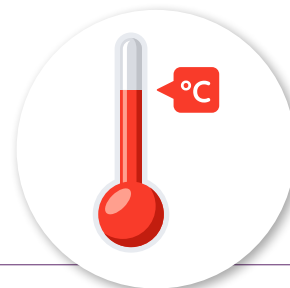
Een silhouet is een donkere omtrek van een persoon of voorwerp tegen een lichte achtergrond. De naam komt van de Franse minister Etienne de Silhouette. Mensen vonden dat hij te veel belasting wilde invoeren en maakten grapjes dat ze alleen nog maar een schaduwbeeld van hun rijkdom overhielden.

Colbert

Een colbert is een net jasje dat vaak bij een pak hoort. Dit kledingstuk is vernoemd naar Jean-Baptiste Colbert, een Franse minister van Financiën in de 17e eeuw. Hij hielp bij het verbeteren van de Franse textielindustrie, waardoor het colbert populair werd.

1B. Schrijf onder elk plaatje de voor- en achternaam van de persoon naar wie het woord is vernoemd.

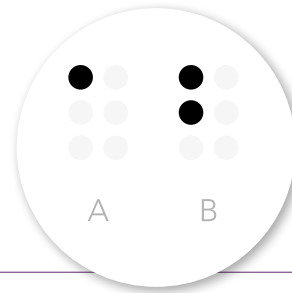

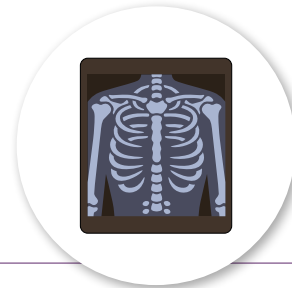
Four horizontal lines for writing, with alternating light purple and white background colors.

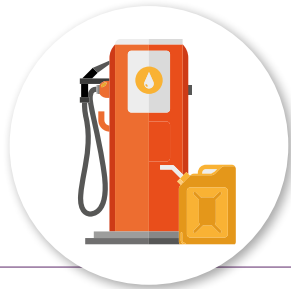
Four horizontal lines for writing, with alternating light purple and white background colors.

Four horizontal lines for writing, with alternating light purple and white background colors.

Four horizontal lines for writing, with alternating light purple and white background colors.

Four horizontal lines for writing, with alternating light purple and white background colors.

Four horizontal lines for writing, with alternating light purple and white background colors.

1C. Stel je voor dat jouw naam later een eponiem wordt. Wat voor product, ontdekking of uitvinding zou naar jou genoemd worden? Teken en beschrijf het.

A large rectangular box with a purple border, containing a series of horizontal lines for drawing and writing. The lines alternate between white and light purple shading.

2A. Schrijf in de tabel bij elke categorie zes woorden.

Gooi dan vijf keer met een dobbelsteen en selecteer uit elke kolom een woord.

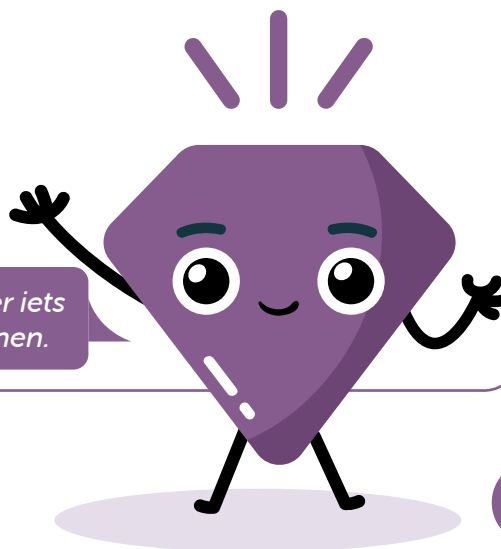
Bedenk met deze vijf woorden een kort verhaal.

	Personage	Natuur
1		
2		
3		
4		
5		
6		

A large rounded rectangular box containing a grid of 30 horizontal lines for writing. The lines are grouped into 15 pairs, with each pair consisting of a light purple shaded line followed by a white line. The box has a thin purple border and rounded corners.

A large rectangular area with horizontal lines for writing, consisting of alternating light purple and white bands.

*Je mag er iets
bij tekenen.*

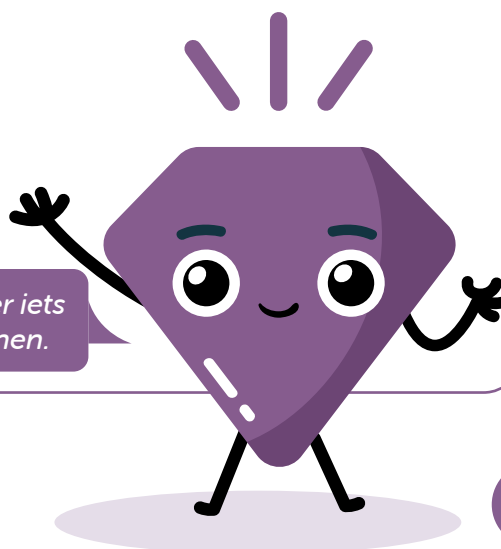

2B. Doe dezelfde opdracht nog een keer, maar bedenk nu zelf vijf of zes categorieën en schrijf ze in de tabel. Je kunt denken aan categorieën zoals voorwerp, dier, kleur, emotie, beroep, tijdstip, voertuig of het weer.

1			
2			
3			
4			
5			
6			

A large rounded rectangular box containing 30 horizontal lines for writing. The lines are arranged in pairs, with a light purple shaded line on top and a white line on the bottom of each pair. The box is outlined in a thin purple border.

A large rectangular area with horizontal lines for writing, consisting of alternating white and light purple bands.

*Je mag er iets
bij tekenen.*

**3. Stel je voor dat de sterren aan de hemel fluisteren.
Welke woorden zouden ze zeggen?**

Teken een sterrenhemel en schrijf in of bij elke ster een woord dat past bij de sfeer van de nacht en van fonkelende sterren. Denk bijvoorbeeld aan woorden als 'twinkeling' of 'oneindigheid'.

Bedenk ook minstens drie niet bestaande woorden zoals 'nachtglans' en schrijf ze erbij.

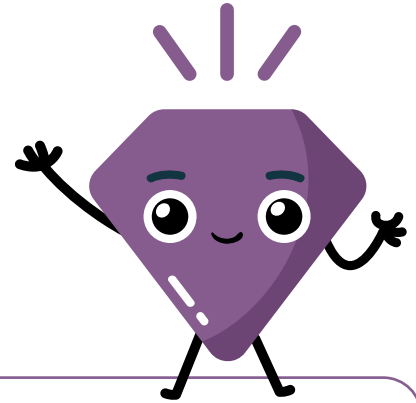
Invultrap
(taalpuzzel)

Gekke woord-
combinaties
(mix)

Emoji-dialogoog
(verbeelding)

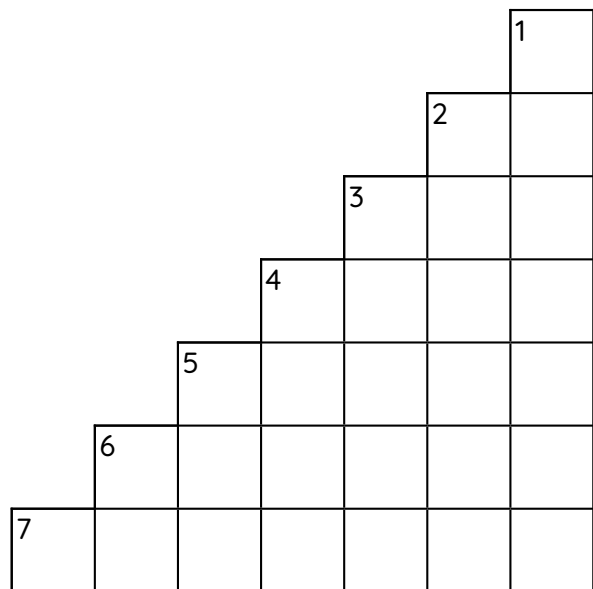
1) Invultrap

Kijk de video

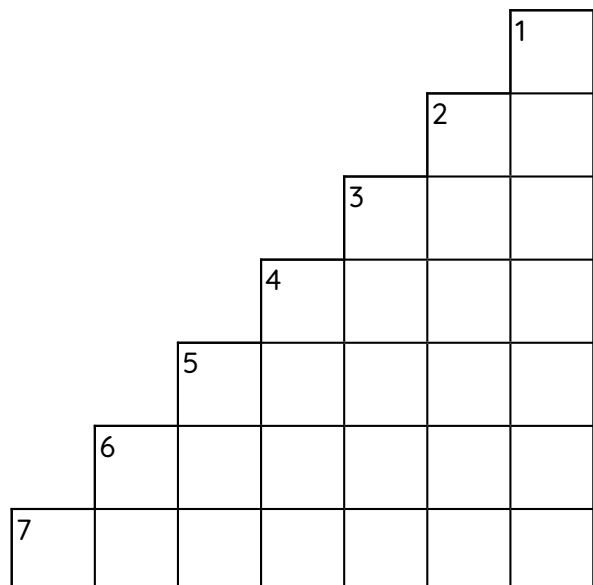

1. Los de invultrappen op.

- 1 medeklinker
- 2 ... was eens
- 3 deel van een fiets
- 4 grote bekendheid
- 5 bijzonder groot
- 6 dag na vandaag
- 7 dat doet een hond als hij boos is

- 1 medeklinker
- 2 limo...de
- 3 op dat moment
- 4 deel van een fiets
- 5 verwoesting door vuur
- 6 vlees bereiden
- 7 lafaard

2. Maak gekke woordcombinatie van twee of meer woorden uit de tabel.

Je mag ook extra woorden toevoegen die je kunt gebruiken om combinaties te maken.
Bedenk veertien woordcombinaties en maak er kleine tekeningen bij.

wortel	vork	raket	klok	fiets	bloem	feest	kaars
kip	lamp	boom	ster	stoel	banaan	deur	kat
tak	tent	worm	rits	jas	brug	schoen	fles
vis	muur	robot	sleutel	koffer	toren	ballon	boot
pizza	gras	hoed	spaak	vogel	wolk	muts	bos

A large rounded rectangular box containing ten horizontal writing lines. Each line consists of a top white line, a middle grey line, and a bottom white line. A dashed blue line enters from the left and exits from the right side of the box.

3. Schrijf een gesprek waarin twee personages zoveel mogelijk emoji's gebruiken in plaats van woorden. Als een woord door een emoji vervangen kan worden, doe dat dan. Maar zorg ervoor dat het gesprek nog steeds goed te begrijpen is.

Voorbeeld:

'Wil je mee naar het 🏖️? De ☀️ schijnt en de 🐶 mag ook mee!'

Bedenk eerst wie er praten (bijvoorbeeld vrienden, ouder en kind, een dier en een mens, of zelfs twee voorwerpen). Bepaal dan waarover het gesprek gaat (bijvoorbeeld een uitstapje, een feestje of een verloren voorwerp).

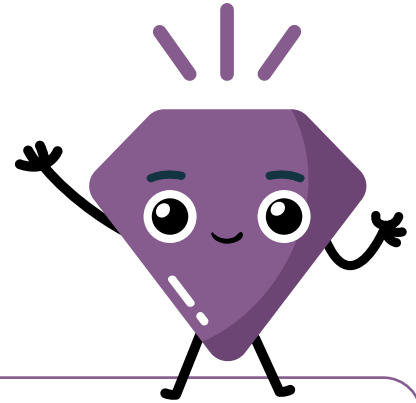
Schrijf een gesprek van minstens tien zinnen.

A large rectangular area with horizontal lines for writing a dialogue.

Twists bij scenario's (creatief denken)

Kruiswoordpuzzel (taalpuzzel)

Versleuteld bericht (verbeelding)

1) Twists bij scenario's

Kijk de video

1A. Bedenk bij elk scenario drie twists.

Scenario 1

Je trekt na gym je jas aan en voelt iets hards in je zak. Vreemd, want je had niets meegenomen.

Twist 1

Twist 2

Twist 3

Scenario 2

Je buurman belt aan en geeft je een pakket dat per ongeluk bij hem is bezorgd. Maar jij hebt niets besteld. Toch neem je het pakket aan.

Twist 1

Twist 2

Twist 3

Scenario 3

Elke avond zie je een zwak licht op de zolder van het oude huis aan de overkant van de straat. Er woont niemand meer, zeggen ze. Maar vanavond is het anders ...

Twist 1

Twist 2

Twist 3

1B. Bedenk nu zelf een scenario en verzin daarbij drie twists.

Scenario

Twist 1

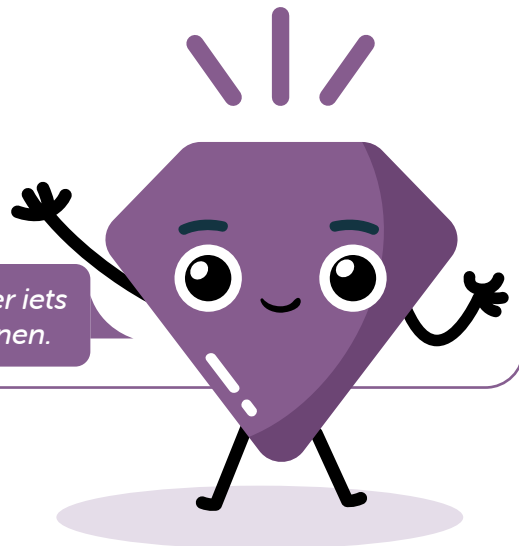
Twist 2

Twist 3

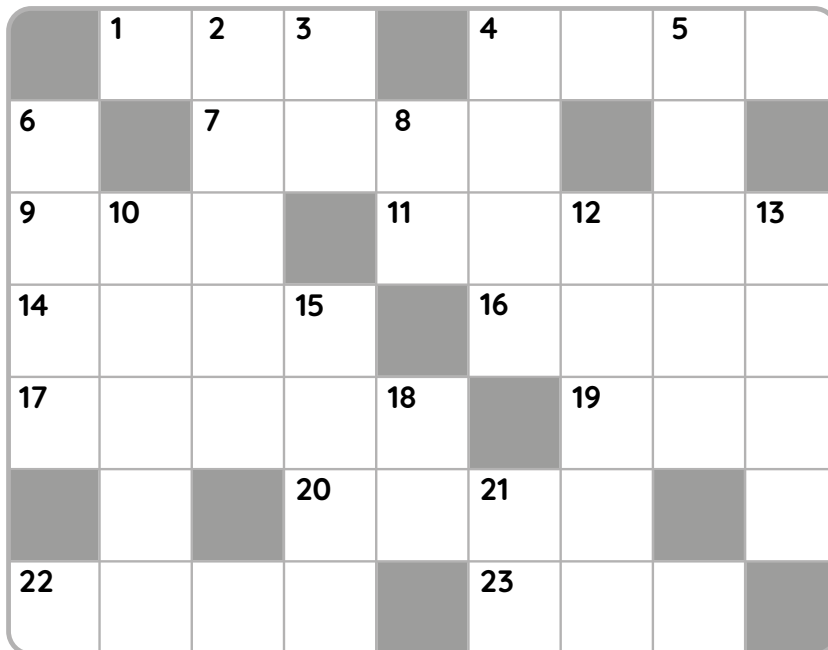
1C. Je mag één van de twists die je bij 1A of 1B hebt bedacht, verder uitwerken tot een kort verhaal.

A large rectangular area with horizontal lines, intended for drawing or writing.

*Je mag er iets
bij tekenen.*

2. Los de puzzel op.

Van links naar rechts

1 afstands..ening 4 pleisterwerk 7 doel 9 akkoord
 11 beddengoed 14 voetb....r 16 telwoord 17 smeerbaar mengsel
 19 100 gram 20 munt 22 daar hoor je mee 23 akelig

Van boven naar beneden

2 dieren met stekels op hun rug 3 ..., re, mi 4 ander woord
 voor glibberig 5 open ruimte 6 serie op televisie 8 reeds
 10 gereed 12 vorstenhoofddekseel 13 vogelverblijf 15 voedsel
 nuttig 18 roep je bij pijn 21 muzieknoot

3. Stel je voor dat je een spion bent en geheime berichten moet versleutelen.

Bedenk een code om woorden te veranderen (bijvoorbeeld: klinkers verwisselen, sommige letters vervangen door cijfers of lettergrepen of letters achterstevoren schrijven).
Schrijf een korte geheime boodschap. Kan iemand anders hem ontcijferen?

Lined writing area for the student to write a secret message.

Groep 7
Lesweek

4

Naamdicht
(gedicht)

Rebuspuzzel
(taalpuzzel)

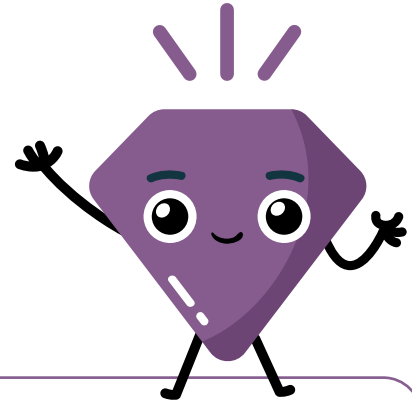
Kiwi als
burgemeester
(verbeelding)

Taallijn

1) Naamdicht

Kijk de video

1A. Bedenk eerst over wie je een naamdicht wil maken en schrijf kenmerken op van degene over wie je gaat dichten.

1B. Maak een eerste versie van je naamdicht. Speel en puzzel met de woorden totdat de zinnen mooi en dichterlijk klinken.

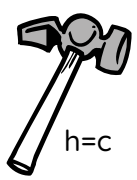
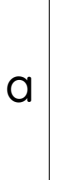
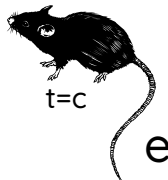

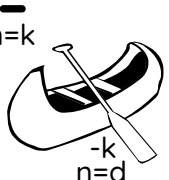
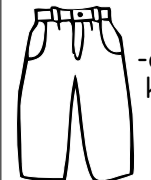

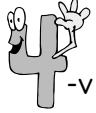

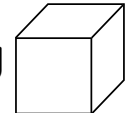
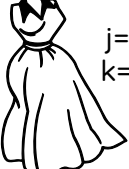

Als je wilt, kun je een rijmschema gebruiken, zoals gekruist rijm (ABAB) gepaard rijm (AABB) of omarmend rijm (ABBA).

A large rectangular area with horizontal lines for writing a poem. The lines are evenly spaced and cover most of the page's width. There are 20 lines in total, providing ample space for the student to write their poem.

1C. Schrijf je naamdicht netjes over. Je mag het gedicht ook versieren.

A large rectangular area with horizontal lines for writing. The lines are arranged in pairs, with a light purple shaded line on top and a white line below it. There are 15 such pairs of lines, providing a total of 30 lines for writing. The entire writing area is enclosed in a thin purple border.

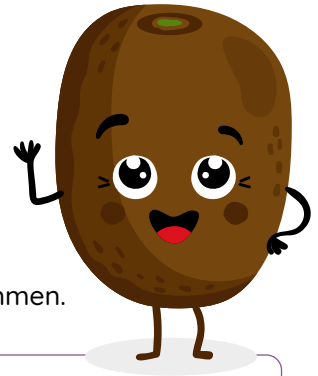
2. Los de puzzel op.

 h=c	 a	 t=c	 e	 n=k -k n=d	 -e k=n
 k=a	 -v	 r=t -n	 -ba	 t=d	 n=g
 t=v	 b=i -n	 kr=d		 m=v	 g t b=e
				 j=e k=o	 n=el

3. Beeld je eens in: een kiwi die burgemeester wil worden! Wat zou hij allemaal beloven? Waarom is hij de beste keuze? Of misschien heb je een ander idee: wat als een appel, een springtouw of een schaar burgemeester wil worden? Schrijf een overtuigende toespraak, alsof jij zelf dat voorwerp bent.

Wat moet er in je toespraak staan?

- Voorstelronde: Stel jezelf voor. Wat ben je en hoe heet je? Wat maakt jou bijzonder?
- Vertel waarom jij burgemeester wil worden. Welke problemen wil je oplossen?
- Belofte en plannen: Wat beloof je? Heb je grappige, slimme of verrassende plannen? (Bijvoorbeeld: een kiwi die gratis fruit belooft.)
- Sluit af met een sterk slot waarin je mensen overtuigt om op jou te stemmen.

A large rectangular area with horizontal lines for writing, alternating between white and light purple background colors.

A large rectangular writing area with horizontal lines and alternating shaded bands. The area is divided into 20 rows. Each row consists of a white top line, a white middle line, and a light purple shaded bottom band. The entire writing area is enclosed in a rounded purple border.

Letteracrobaat
(verbeelding)

Dagboek van
een voorwerp
(mix)

Metonymie
(taalfenomeen)

1) Metonymie

Kijk de video

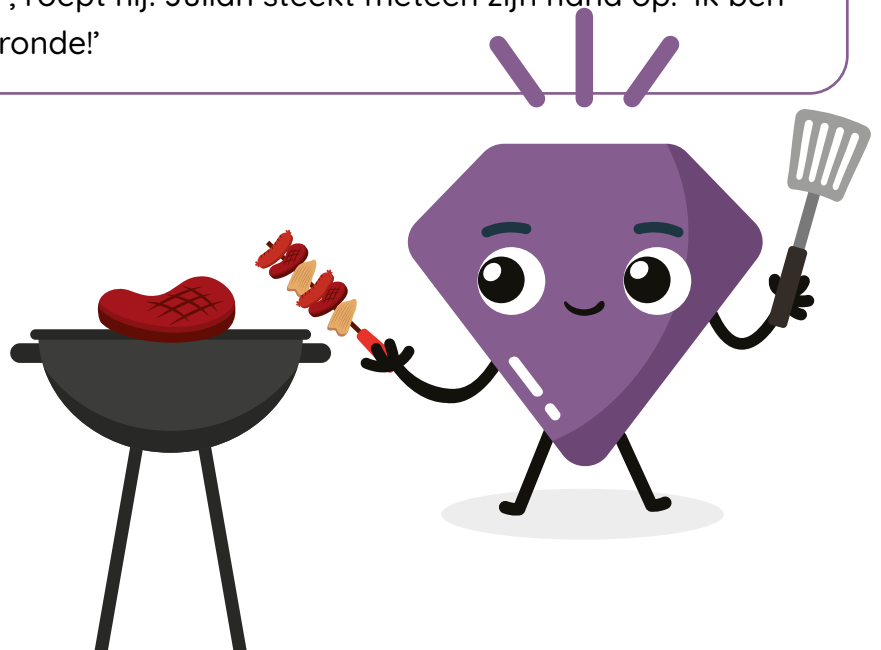
1A. Zoek de drie metonymieën in de tekst en onderstreep ze. Schrijf ze op en schrijf erachter wat er eigenlijk met de woorden bedoeld wordt.

Straatfeest

Het is een warme zomeravond en in de straat hangt de geur van gegrild vlees en kruiden. De hele straat is uitgelopen voor de jaarlijkse buurtbarbecue. Overal staan tafels vol met stokbrood, salades en sausjes, terwijl de barbecue gloeiend heet staat te sissen.

Julian schept zijn bord vol met een grote hamburger en gegrilde groenten. Hij schuift aan een tafel waar ook zijn burens zitten. Binnen een paar minuten heeft hij zijn bord op. Zijn buurvrouw lacht. 'Je had zeker honger?' Julian veegt zijn mond af en grijnst. 'Het zou jammer zijn om iets te laten liggen!'

De hele tafel smult ervan, terwijl buurman Koen nog een lading worstjes op de grill legt. 'Wie wil er nog wat?', roept hij. Julian steekt meteen zijn hand op. 'Ik ben altijd klaar voor een tweede ronde!'

Metonymieën:

1	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	=	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
2	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	=	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
3	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	=	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

1B. Schrijf een kort gesprekje tussen twee mensen waarin minstens twee metonymieën voorkomen.

2. Kies een voorwerp en beschrijf minimaal drie dagen uit het leven van dat voorwerp, alsof het in zijn eigen dagboek schrijft. Als je wilt, kun je kleine tekeningetjes toevoegen.

Lined writing area for the student's response.

A large rounded rectangular box containing a grid of 20 horizontal lines for writing. The lines are grouped into 10 pairs, with the top line of each pair shaded light purple. There are also dashed blue lines extending from the left and right sides of the box.

A large rectangular writing area with a purple border and rounded corners. It contains 28 horizontal lines. The lines are grouped into 14 pairs, with the top line of each pair being shaded light purple. This layout is typical for teaching handwriting to young children, where the shaded lines help define the height of capital letters. The writing area is currently blank.

3. Stel je voor dat een letter een acrobaat is en optreedt in het circus. Hoe ziet hij eruit en welk kunstje doet hij? Kies een letter en teken hem in actie! Je mag ook meerdere letters laten optreden.

1) Woordenschat: van tevreden tot extatisch

 Kijk de video

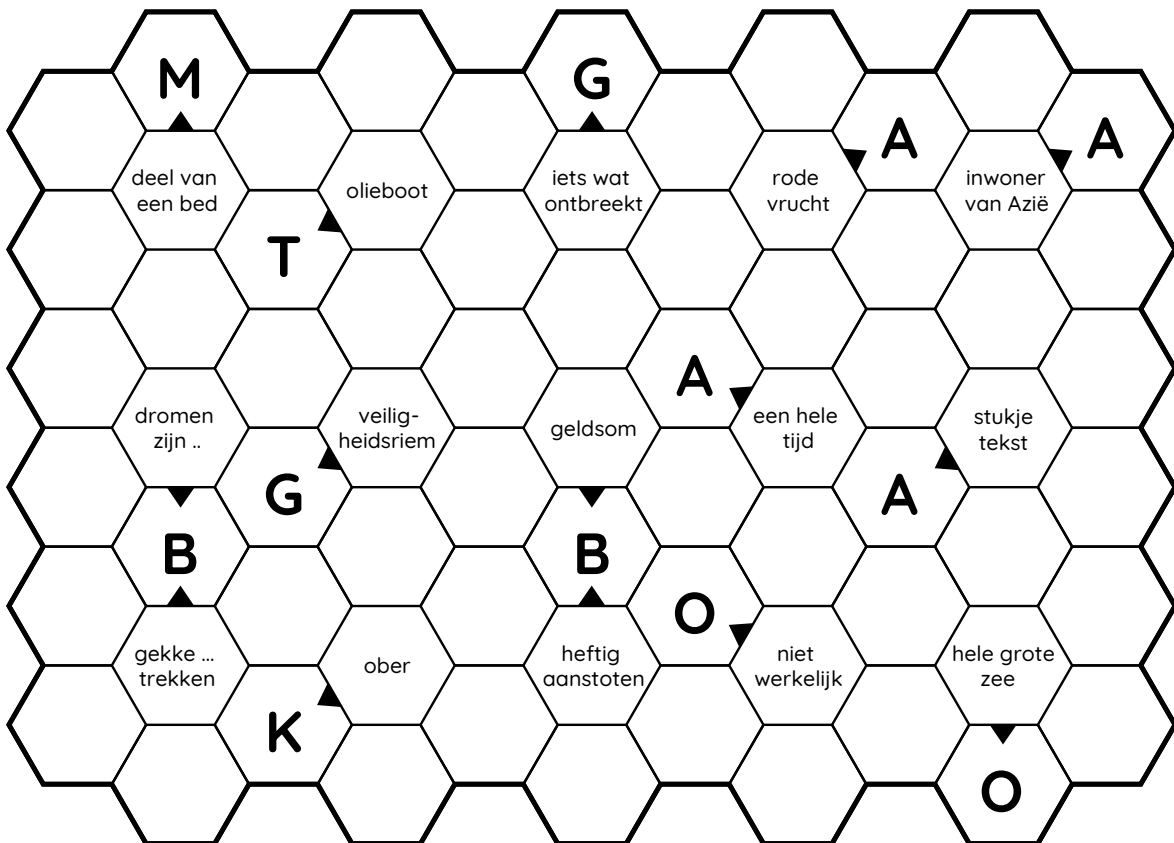
1A. Teken bij elke trede van de woordtrap een emoji die past bij het woord.

content	gelukkig	zalig	euforisch	extatisch

1B. Teken en schrijf een gesprekje tussen twee emoji's waarin ze vertellen waarom ze blij of tevreden zijn.

2) Margrietpuzzel

2. Los de puzzel op.

**3. Stel je voor dat op een dag alle woorden verdwijnen, behalve één.
Welk woord zou jij willen behouden?**

Bedenk eerst tien woorden die jij belangrijk vindt. Kies daarna het allerbelangrijkste woord.
Geef drie redenen waarom juist dát woord nooit mag verdwijnen.

Dit woord mag nooit verdwijnen:

Drie redenen:

A large rounded rectangular box containing 30 horizontal lines for writing. The lines are arranged in pairs, with a light purple shaded line on top and a white line below it. The box is outlined in purple.

2A. Lees het nieuwsbericht rustig door.**Heldhaftige hond redt baasje**

Mundrecht – Een hond heeft dinsdagmiddag zijn baasje op spectaculaire wijze gered van een vallende tak in het Julianapark.

De 45-jarige Mark van Dijk, liep nietsvermoedend met zijn labrador Max toen het bijna misging. Terwijl Mark rustig over het bospad wandelde, begon Max plotseling te trekken aan de riem. ‘Hij trok zo hard dat ik bijna struikelde’, vertelt Mark. ‘Nog geen seconde later hoorde ik een harde krak boven me. Een dikke houten tak brak af en viel precies op de plek waar ik even daarvoor nog liep. Ik stond aan de grond genageld. Stomverbaasd en verbijsterd keek ik naar de neergestorte tak.’ Wandelaars die het zagen gebeuren, snelden toe om te helpen, maar Mark bleef ongedeerd. De gemeente bevestigde dat de boom al langer zwak was door een storm eerder die maand. Volgens een woordvoerder stond de boom op de lijst om binnenkort gesnoeid te worden. ‘Helaas was de natuur ons net iets te snel af’, voegde hij toe.

‘Dit had heel anders kunnen aflopen zonder Max’, zegt Mark opgelucht. Max kreeg als beloning een extra grote kluif. ‘Een klein gebaar voor een grote held’, lacht Mark. ‘Mijn makker, mijn beste vriend, mijn redder in nood. Wat zou ik zonder hem moeten?’

2B. Zoek acht stijlfiguren in de tekst, onderstreep ze en schrijf ze op.

Van zinnen hoeft je alleen de eerste drie woorden op te schrijven. Zet een kruisje bij stijlfiguren die niet in de tekst voorkomen.

alliteratie:

hyperbool:

pleonasme:

beeldspraak:

climax:

tautologie:

antithese:

anticlimax:

retorische vraag:

oxymoron:

parabool:

personificatie:

Overzicht stijlfiguren

<p>alliteratie</p> <p>paarse pet</p>	<p>hyperbool</p> <p>De tas weegt duizend kilo.</p>	<p>pleonasme</p> <p>ronde cirkel</p>	<p>beeldspraak</p> <p>Hij gaat als de bliksem!</p>
<p>Verschillende woorden beginnen met dezelfde letter.</p>	<p>Iets wordt overdreven.</p>	<p>Een eigenschap van iets wordt dubbelop genoemd.</p>	<p>Iets wordt gezegd door een plaatje of een beeld te gebruiken.</p>
<p>climax</p> <p>Het waait, het stormt, het lijkt wel een orkaan!</p>	<p>tautologie</p> <p>Dit cadeau krijg je gratis en voor niets.</p>	<p>antithese</p> <p>Het is alles of niets.</p>	<p>anticlimax</p> <p>Dit is het beste boek ter wereld! Nou ja, het is een goed boek. Ach, wel een prima boek.</p>
<p>Dingen worden steeds groter of belangrijker beschreven.</p>	<p>Iets wordt twee keer gezegd, maar met andere woorden (synoniemen).</p>	<p>Er staan twee tegengestelde woorden (antoniemen) in één zin.</p>	<p>Dingen worden steeds kleiner of minder belangrijk beschreven.</p>
<p>retorische vraag</p> <p>Wie houdt er nou niet van vakantie?</p>	<p>oxymoron</p> <p>oud nieuws</p>	<p>parabool</p> <p>Dat is wel een leuk autootje.</p>	<p>personificatie</p> <p>De zon licht je toe.</p>
<p>Een vraag waarop geen antwoord wordt verwacht.</p>	<p>Een combinatie van woorden die elkaar tegenspreken.</p>	<p>Iets groots of belangrijks wordt benoemd als iets kleins of onbelangrijks.</p>	<p>Iets wordt beschreven alsof het een mens is.</p>

3. Een echoput is een diepe waterput waarin je een echo hoort als je iets roept. Wanneer je een zin roept, hoor je alleen het laatste gedeelte weerklinken.

Een beroemd echorijmpje is: 'Hoe heet de burgemeester van Wezel? Ezel!'

Bedenk minstens drie vragen of zinnen die grappig klinken met een echo.

Lined writing area for student responses.

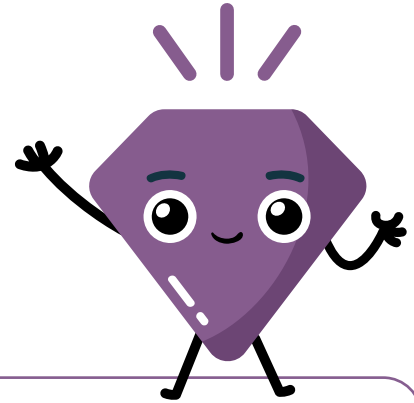

Eponiem
(taalfenomeen)

Invultrap
(taalpuzzel)

Metonymie
(stijlfiguur)

Woordenschat:
van tevreden
tot extatisch

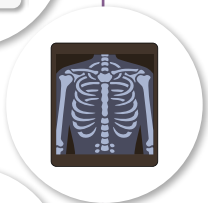
1) Eponiem

Kijk de video

1A. De maand juli is vernoemd naar Julius Caesar en augustus naar keizer Augustus. Als jij een maand naar jezelf mocht vernoemen, hoe zou die heten? Waarom past die naam bij die maand?

1B. Welke eponiemen kun je maken van deze anagrammen?

edelsi							
onsonofax							
toelhuis							
zippenel							
berifes							
allerbi							

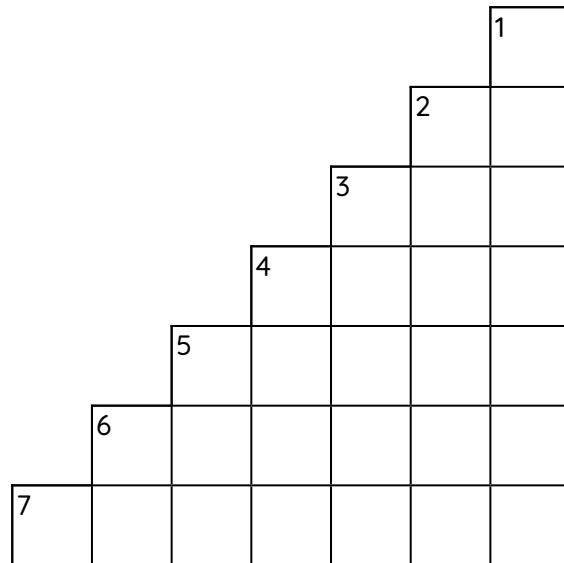

Welke letters vind je in de gekleurde vakken?

Naar wie is dit woord vernoemd?

2. Los de invultrap op.

- 1 medeklinker
- 2 meer dan goed is
- 3 kun je vis in vangen
- 4 vroeger
- 5 snuit
- 6 hinderen
- 7 zeer hard waaien

3) Metonymie

3A. Zoek de twee metonymieën in de dialoog en onderstreep ze.

De school gaat erop uit morgen.

We gaan naar het museum en daarna picknicken.

Yes! Eindelijk een dagje weg.

Dat wordt leuk! Ik wil een echte Rembrandt zien.

3B. Bedenk een metonymie bij dit plaatje.

Four horizontal lines for writing an answer:

4. Kies drie van de woorden hieronder en bedenk een situatie waarin je je zo zou voelen.

- tevreden/content
- gelukkig
- zelig
- euforisch
- extatisch

Ik voel me ...

Als ik ...

Ik voel me ...

Als ik ...

Ik voel me ...

Als ik ...